

Βρυξέλλες, 21.4.2021
COM(2021) 208 final

2018/0236 (COD)

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της
Ευρωπαϊκής Ένωσης**

σχετικά με τη

**θέση του Συμβουλίου ενόψει της έκδοσης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης και
του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα, και για την
κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 912/2010, (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 και (ΕΕ) αριθ.
377/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της
Ευρωπαϊκής Ένωσης**

σχετικά με τη

**θέση του Συμβουλίου ενόψει της έκδοσης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης και
του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα, και για την
κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 912/2010, (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 και (ΕΕ) αριθ.
377/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ημερομηνία διαβίβασης της πρότασης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο [έγγραφο COM(2018)447 final - 2018/0236 COD]: 6 Ιουνίου 2018

Ημερομηνία γνωμοδότησης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής: 17 Οκτωβρίου 2018

Ημερομηνία γνωμοδότησης της Επιτροπής των Περιφερειών: 6 Δεκεμβρίου 2018

Ημερομηνία της μερικής προσωρινής συμβιβαστικής συμφωνίας (κοινή αντίληψη) που εγκρίθηκε από την EMA: 13 Μαρτίου 2019

Ημερομηνία καθορισμού της θέσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση (συμπεριλαμβανομένης της κοινής αντίληψης): 17 Απριλίου 2019

Ημερομηνία έγκρισης της πολιτικής συμφωνίας από την EMA: 18 Δεκεμβρίου 2020

Ημερομηνία της ψηφοφορίας της Επιτροπής ITRE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με την οποία εγκρίθηκε η συμβιβαστική συμφωνία: 14 Ιανουαρίου 2021

Ημερομηνία καθορισμού της θέσης του Συμβουλίου: 19 Απριλίου 2021

2. ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Το νέο διαστημικό πρόγραμμα περιλαμβάνει, για πρώτη φορά, όλες τις διαστημικές δραστηριότητες της ΕΕ σε έναν ενιαίο κανονισμό, και συγκεκριμένα τις υφιστάμενες εμβληματικές πρωτοβουλίες Copernicus, Galileo και EGNOS, καθώς και νέες πρωτοβουλίες για τις δορυφορικές επικοινωνίες (GOVSATCOM) και την ακριβή γνώση της κατάστασης στο διάστημα (SSA). Ο κανονισμός απλουστεύει και εξορθολογίζει τη διακυβέρνηση και αξιοποιεί τις συνέργειες και τις οριζόντιες δραστηριότητες.

Επιπλέον, ο κανονισμός για το διαστημικό πρόγραμμα της ΕΕ δίνει μεγάλη έμφαση στον κατάντη κλάδο του διαστήματος, στην υιοθέτηση από τους χρήστες και την αγορά και στην αξιοποίηση του τεράστιου δυναμικού των διαστημικών δεδομένων και υπηρεσιών για την ανάπτυξη εφαρμογών και υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας. Ακόμη, τα διαστημικά δεδομένα και οι υπηρεσίες που παρέχονται στο πλαίσιο του διαστημικού προγράμματος θα στηρίξουν τη χάραξη πολιτικής για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, καθώς και άλλες πολιτικές της ΕΕ. Το διαστημικό πρόγραμμα προωθεί περαιτέρω την επιχειρηματικότητα στο διαστημικό οικοσύστημα και την ανταγωνιστικότητα του διαστημικού τομέα, μέσω ολόκληρης της αξιακής αλυσίδας, ενθαρρύνοντας τις νεοεισερχόμενες, μικρομεσαίες και νεοφυείς επιχειρήσεις και τη διασυνοριακή συμμετοχή τους.

3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Η έγκριση της θέσης του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση θα πρέπει τώρα να επιτρέψει την τελική έγκριση του κανονισμού. Είναι σημαντικό το νέο διαστημικό πρόγραμμα μαζί με τον μετονομασθέντα Οργανισμό της ΕΕ για το διαστημικό πρόγραμμα (EUSPA) να τεθούν σε εφαρμογή το συντομότερο δυνατόν, ώστε να διασφαλιστεί η συνέχεια των υφιστάμενων επιχειρησιακών υπηρεσιών. Ο EUSPA αντικαθιστά και επεκτείνει τον Οργανισμό του Ευρωπαϊκού GNSS (GSA) και, υπό την εξουσία της Επιτροπής, θα εγγυάται τη συνέχεια των υπηρεσιών και θα διασφαλίζει την ασφάλεια των υποδομών και των συστημάτων. Η έναρξη ισχύος του κανονισμού αποτελεί επίσης προϋπόθεση για τη σύναψη της χρηματοδοτικής συμφωνίας-πλασίου εταιρικής σχέσης με τον EUSPA και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος (ΕΟΔ), καθώς και άλλων μέσων έμμεσης διαχείρισης με άλλες οντότητες για την υλοποίηση του προγράμματος.

Όσον αφορά τα εναπομένοντα ανοικτά ζητήματα μετά την επίτευξη μερικής συναντίληψης τον Φεβρουάριο του 2019, η θέση του Συμβουλίου διατηρεί την πρόταση της Επιτροπής σε όλα τα ανοικτά οριζόντια σημεία, ιδίως όσον αφορά τη διεθνή συνεργασία, την ευελιξία του προϋπολογισμού και τη διάρκεια του προγράμματος, και εξασφαλίζει τη μακροπρόθεσμη συνέχεια των υπηρεσιών των διαστημικών προγραμμάτων της ΕΕ, ιδίως του Galileo και του Copernicus.

Η θέση του Συμβουλίου αντικατοπτρίζει την πολιτική συμφωνία που επιτεύχθηκε μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου στις 15 Δεκεμβρίου 2020 και υποστηρίχτηκε από την Επιτροπή:

- Όσον αφορά τη *διακυβέρνηση* του προγράμματος, ο κανονισμός έχει ως στόχο την απλούστευση και τον εξορθολογισμό του υφιστάμενου νομικού πλαισίου της ΕΕ για τη διαστημική πολιτική και των κανόνων για τη διακυβέρνηση του διαστημικού προγράμματος της ΕΕ. Τα καθήκοντα κατανέμονται μεταξύ των διαφόρων φορέων, δηλαδή της Επιτροπής, του EUSPA και του ΕΟΔ, ιδίως μέσω της σύναψης χρηματοδοτικής συμφωνίας-πλασίου εταιρικής σχέσης. Όπως αποτυπώνεται στην πολιτική συμφωνία που επιτεύχθηκε με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η θέση του Συμβουλίου υπογραμμίζει τη διαφάνεια προς τους συννομοθέτες όσον αφορά τη χρηματοδοτική συμφωνία-πλαίσιο εταιρικής σχέσης, τις συμφωνίες συνεισφοράς και τα προγράμματα εργασίας.
- Όσον αφορά τη *διάρκεια*, ενώ, σε αντίθεση με την πρόταση της Επιτροπής, ευθυγραμμίζεται πλέον με τη διάρκεια του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) 2021-2027, ο κανονισμός διευκρινίζει ότι ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα (EUSPA) εξαιρείται από αυτόν τον χρονικό περιορισμό και επιτρέπει την κάλυψη λειτουργικών δαπανών πέραν του 2027, με σκοπό τη διασφάλιση κρίσιμων επιχειρησιακών δραστηριοτήτων και υπηρεσιών.

- Όσον αφορά τη συμμετοχή τρίτων χωρών και διεθνών οργανισμών, η Επιτροπή εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η αρχική της πρόταση για ανοικτή συμμετοχή στα προγράμματα Copernicus και Galileo/EGNOS δεν υιοθετείται πλήρως στη θέση του Συμβουλίου. Στην πραγματικότητα, το κείμενο του Συμβουλίου απαιτεί η συμμετοχή στα Galileo/EGNOS να υπόκειται σε ειδική διεθνή συμφωνία βάσει του άρθρου 218 της ΣΛΕΕ για όλες τις τρίτες χώρες, με εξαίρεση τις χώρες του ΕΟΧ. Ωστόσο, η Επιτροπή μπορεί να αποδεχθεί τη θέση του Συμβουλίου, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων των διαστημικών δραστηριοτήτων όσον αφορά την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης της βιομηχανικής ασφάλειας, και με πνεύμα συμβιβασμού.
- Όσον αφορά τους όρους επιλεξιμότητας και συμμετοχής στο πρόγραμμα, η θέση του Συμβουλίου προσθέτει νέα σημαντικά στοιχεία και μια δομημένη και λεπτομερή διαδικασία. Μολονότι είναι πιο επαχθές όσον αφορά τις διαδικασίες, το κείμενο αντικατοπτρίζει το πνεύμα της αρχικής πρότασης της Επιτροπής όσον αφορά την ανάγκη να καθοριστούν εκ των προτέρων σαφείς όροι επιλεξιμότητας και συμμετοχής και να διαφυλαχθούν τα συμφέροντα ασφάλειας της Ένωσης, τα θεσμικά προνόμια της Επιτροπής και η ομαλή λειτουργία του προγράμματος.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Επιτροπή αποδέχεται τη θέση του Συμβουλίου.

5. ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή προέβη σε μία μονομερή δήλωση, η οποία περιλαμβάνεται στο προσάρτημα.

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ

Δήλωση της Επιτροπής

Δήλωση της Επιτροπής σχετικά με την αύξηση της διαφάνειας όσον αφορά τις εκτελεστικές πράξεις για τη χρηματοδοτική συμφωνία-πλαίσιο εταιρικής σχέσης, τις συμφωνίες συνεισφοράς και τα προγράμματα εργασίας:

«Το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμφώνησαν επί συμβιβαστικού κειμένου του κανονισμού για το ευρωπαϊκό διαστημικό πρόγραμμα, το οποίο απαιτεί από την Επιτροπή να τα ενημερώνει για τη χρηματοδοτική συμφωνία-πλαίσιο εταιρικής σχέσης και τις συμφωνίες συνεισφοράς που πρόκειται να συναφθούν, καθώς και για την εφαρμογή τους και για τα προγράμματα εργασίας. Το συμφωνηθέν κείμενο ορίζει ότι η Επιτροπή εγκρίνει τις εν λόγω συμφωνίες και τα προγράμματα εργασίας μέσω εκτελεστικών πράξεων. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα εκπληρώσει την υποχρέωσή της να ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την επικείμενη σύναψη της χρηματοδοτικής συμφωνίας-πλαισίου εταιρικής σχέσης ή συμφωνίας συνεισφοράς ή την έγκριση προγράμματος εργασίας σύμφωνα με τις διατάξεις περί πληροφοριών για τις εργασίες των επιτροπών του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή».